ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **L. Z.,** proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2018, č. j. 5 A 51/2017 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 7. 2. 2017, č. j. MV-166489-6/SO-2016, žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 5. 2016, č. j. OAM-8659-49/DP-2015, kterým byla podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) za použití § 46 odst. 7 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – účast v právnické osobě, neboť nedoložila zákonem požadovanou výši úhrnného měsíčního příjmu.

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 12. 10. 2018, č. j. 5 A 51/2017 - 41, zrušil rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[3] Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že považuje provedené posouzení přiměřenosti zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně za nedostatečné. Předně odmítl úvahu správních orgánů, že nedoložení úhrnného měsíčního příjmu, tedy podmínky pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, představuje okolnost, pro kterou by bylo možno považovat rozhodnutí za přiměřené. Splnění podmínek pro kladné vyřízení žádosti a otázku přiměřenosti rozhodnutí je nezbytné důsledně rozlišovat. Rozhodnutí totiž může být nepřiměřené, i pokud by nebyly splněny podmínky pro prodloužení doby platnosti povolení k pobytu. Tomu ostatně odpovídá i zákonná konstrukce § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož k posouzení přiměřenosti rozhodnutí přistoupí správní orgán vždy, když podmínky splněny nejsou. Správní orgány však kromě zdůraznění smyslu předkládání úhrnného měsíčního příjmu neprovedly řádné posouzení pro rozhodnutí podstatných okolností, tj. posouzení konkrétních rodinných vazeb žalobkyně na území České republiky, které vyplývají ze spisového materiálu. Je pravdou, že správní orgány v odůvodnění uvedly, že žalobkyně zde má manžela a dceru, ale nikterak již nehodnotily skutečnost, že manžel žalobkyně pobývá na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem sloučení; že dcera žalobkyně na území České republiky má manžela a děti, tedy vnoučata žalobkyně; a že žalobkyně vlastní na území České republiky nemovitost. Správní orgány tak pro svůj závěr o přiměřenosti rozhodnutí využily pouze dílčí informace o rodinných vazbách žalobkyně na území; jejich existenci stroze konstatovaly a blíže se jimi nezabývaly a nehodnotily je. Tím správní orgány v dané věci nedostály své povinnosti řádně zkoumat a konkrétním způsobem posoudit rodinné a soukromé vazby žalobkyně na území České republiky. Městský soud proto uzavřel, že rozhodnutí v části obsahující posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně podle § 174a ve spojení s § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nemůže s ohledem na uvedená pochybení obstát.

III.

[4] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka uvedla, že správní orgány v rámci předmětného řízení vždy vycházely z podkladů (a vyjádření), které jim poskytla žalobkyně. Bylo by nad rámec zákonných povinností správních orgánů, aby prováděly další šetření za situace, kdy žalobkyně sama neuvádí žádné další rozhodné skutečnosti, které by se týkaly jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyni byl dán dostatečný prostor pro uvedení všech skutečností. Stěžovatelka v této souvislosti poukázala na to, že dcera žalobkyně stejně jako její děti a její manžel v současné chvíli nemají na území České republiky žádným způsobem upraven pobyt, neboť platnost jejich pobytových oprávnění skončila dnem 4. 8. 2017. Manžel žalobkyně pobývá na území České republiky na základě povolení dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s platností do 17. 4. 2013, o jehož prodloužení požádal dne 2. 4. 2013, a o jehož žádosti nebylo do dnešního dne pravomocně rozhodnuto. Sama

skutečnost, že na území České republiky pobývá manžel žalobkyně a tato je vlastníkem nemovitosti, však nic nemění na faktu, že žalobkyně neprokázala, že má a bude mít dostatek finančních prostředků k pobytu na území, tedy k úhradě nákladů na své životní potřeby, tak aby se nestala po vydání povolení k pobytu závislou na dávkách státní sociální podpory či pomoci v hmotné nouzi, případně nežila na území pod hranicí nouze. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nebyla schopna prokázat částku odpovídající výši stanovené v § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců, která se skládá z částek životních minim společně posuzovaných osob a skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení, neshledala stěžovatelka důvod nadřazovat individuální právo žalobkyně na ochranu jejího soukromého života nad veřejný zájem České republiky, aby na území České republiky pobývali cizinci, kteří plní své zákonné povinnosti. Stěžovatelka dále poukázala na skutečnost, že právní řád České republiky nezakotvuje právo cizince na pobyt na území České republiky. Takové právo mají pouze občané České republiky podle čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

[6] Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Jelikož stěžovatelka napadá rozsudek městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[10] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatelka se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[11] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatelky s názorem městského soudu, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně.

[12] Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*

[13] Podle § 44a odst. 2 věta druhá zákona o pobytu cizinců *na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.*

[14] Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[15] Městský soud poukázal na provázanost § 174a zákona o pobytu cizinců, který upravuje přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který stanovuje možnosti zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů, který se podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců vztahuje i na řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, ve spojení s § 35 odst. 3 a § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dospěl k závěru, že správní orgány měly povinnost se zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně. Správní orgán I. stupně i stěžovatelka se touto otázkou sice zabývaly, nikoli však dostatečně. S tímto musí zdejší soud souhlasit a dát městskému soudu za pravdu, neboť přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života podle § 174a zákona o azylu byla posouzena nedostatečně.

[16] Správní orgán I. stupně sice uvedl, že hodnotil při posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života zejména důvod pro neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, dosavadní dobu pobytu na území České republiky a rodinné poměry žalobkyně, v rozhodnutí však tyto hlediska pouze obecně shrnul a nezabýval se jimi nijak detailně. Konstatoval, že manžel a dcera žalobkyně pobývají na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu, že žalobkyni byl udělen pobyt na území v roce 2007 a že vzhledem k jejímu věku nežila v České republice tak dlouho, aby si vytvořila společensko-kulturní návyky bránící opětovnému zařazení do ruské společnosti. Připustil zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně, nepovažoval jej však za nepřiměřený vzhledem k tomu, že v řízení vyplynulo, že žalobkyně nemá dostatek finančních prostředků k pobytu na území, resp. k úhradě nákladů na životní potřeby. Z toho dovodil, že byly naplněny důvody pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatelka se pak ztotožnila se závěrem správního orgánu I. stupně, tedy že rozhodnutí

není nepřiměřené vzhledem k důvodu zamítnutí žádosti, a nadto konstatovala, že nepřiměřený zásah může představovat až dlouhodobý zákaz pobytu.

[17] Z uvedeného je zřejmé, jak ostatně již uvedl městský soud, že byly opomenuty zásadní hlediska případu žalobkyně. Ze správního spisu nepochybně plyne, že má na území České republiky rodinu (manžela, dceru, zetě a vnoučata) a že zde vlastní nemovitost (byt). Stěžovatelka tuto skutečnost ani nijak nerozporovala, nicméně se jí téměř nezabývala. Pouze uvedla, že se správní orgán I. stupně otázkou možného dopadu do soukromého a rodinného života zabýval dostatečně. Tomu však nelze přisvědčit, neboť z rozhodnutí správního orgánu I. stupně neplyne, že by byla otázka rodinných vazeb žalobkyně v České republice důkladně posuzována. Nebylo například vůbec zjišťováno, nakolik jsou na ní další rodinní příslušníci závislí, nakolik by pro ně bylo komplikované odcestovat se žalobkyní do Ruska nebo naopak zůstat zde bez její přítomnosti. Není povinností správního orgánu vyjadřovat se ke všem kritériím uvedeným v § 174a zákona o pobytu cizinců. Nicméně za situace, kdy ze spisu jednoznačně vyplývá, že žalobkyně má na území České republiky rodinu, bylo povinností správních orgánů tomuto hledisku věnovat pozornost a důkladně jej posoudit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 Azs 60/2017 - 37).

[18] K námitce, že nebylo možné požadovat, aby správní orgány z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatřovaly důkazy svědčící o nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do rodinného a soukromého života je potřeba odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015 - 43, dovodil, že v případě posuzování zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je rozhodný skutkový stav v době vydání rozhodnutí. Při posuzování situace, u níž lze zcela reálně předpokládat právně relevantní změny (jako je právě rodinný život žadatele), musí správní orgán II. stupně učinit kroky k ověření toho, zda nedošlo ke změně skutkového stavu. Z uvedeného tak plyne, že správní orgány musí z moci úřední zkoumat případné rodinné a soukromé vazby cizince. Přesvědčení stěžovatelky, že nebylo její povinností z vlastní iniciativy vyhledávat a opatřovat důkazy, je tak v tomto ohledu chybné. Situace by nepochybně byla odlišná, pokud by ze správního spisu nevyplývaly žádné relevantní skutečnosti svědčící o možné nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. V nynější věci tomu tak však nebylo a bylo proto povinností stěžovatelky zkoumat a zjišťovat konkrétní rodinné a soukromé vazby žalobkyně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 Azs 60/2017 - 37).

[19] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že poukaz stěžovatelky na to, že dcera žalobkyně stejně jako její děti a její manžel v současné chvíli nemají na území České republiky žádným způsobem upraven pobyt, neboť platnost jejich pobytových oprávnění skončila dnem 4. 8. 2017, je pro posouzení dané věci irelevantní. Jak již zdejší soud v tomto rozsudku uvedl, v případě posuzování zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince podle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je rozhodný skutkový stav v době vydání rozhodnutí. V rozhodné době výše uvedení rodinní příslušníci pobývali na území České republiky na základě platných pobytových oprávnění, proto nelze stěžovatelkou uvedenou skutečnost zohlednit.

[20] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu